

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ**

**NUTARIMAS**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 69 STRAIPSNIO  
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-780**

2026 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2025 m. lapkričio 21 d. sprendimo Nr. SV-S-464 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-780 (toliau – Įstatymo projektas), tačiau siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui jį tobulinti atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymo projekte siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 69 straipsnį, naujai nustatant, kad elektroninių cigarečių skystis, skirtas parduoti Lietuvoje, turi būti paženklintas specialiais ženklais – banderolėmis, ir nustatyti, kad elektroninių cigarečių skysčio ženklinimo tvarką ir atvejus, kai ženklini nereikalaujama, nustato Vyriausybė. Siekiant teisėkūros ekonomiško, atsižvelgiant į susiformavusią teisėkūros praktiką, įgyvendinant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 12 punkte įtvirtintą subsidiarumo principą, reiškiantį, kad viešojo administravimo subjektų sprendimai turi būti priimami ir įgyvendinami žemiausiu efektyvumą galinčiu užtikrinti viešojo administravimo sistemos lygmeniu, ir įvertinus tai, kad įstatymu įtvirtintos bendros taisyklės, kuria nustatoma ženklinimo specialiais ženklais – banderolėmis pareiga, išimtys taip pat turi būti nustatytos įstatymu, siūlytina patikslinti Įstatymo projektu keičiamą Akcizų įstatymo 69 straipsnį ir suteikti įgaliojimus elektroninių cigarečių skysčio ir kaitinamojo tabako produktų ženklinimo specialiais ženklais – banderolėmis teisinį reglamentavimą nustatyti centriniam mokesčių administratoriui (Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos), o ne Vyriausybei, t. y. Akcizų įstatymo 69 straipsnyje nustatyti, kad „Šiame straipsnyje nurodytų produktų ženklinimo tvarką, specialių ženklų – banderolių pavyzdžius nustato centrinis mokesčių administratorius“. Taip pat siūlytina atitinkamai patikslinti Akcizų įstatymo 29 ir 32 straipsnius bei nustatyti Akcizų įstatyme atvejus, kai ženklini nereikalaujama. Kartu, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 7 punkte įtvirtintą sistemiškumo principą ir siekiant suderinti teisės normas tarpusavyje, siūlytina keisti ir Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymą bei Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymą:

1.1. Pakeisti Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 3 punktą, po žodžių „taip pat už tabako gaminių“ įrašant žodžius „su tabako gaminiais susijusių gaminių“, ir jį išdėstyti taip:

„3) juridiniam asmeniui, užsienio juridinio asmens filialui ar jų vadovams nėra įsiteisėjusio apkaltinamojo teismo nuosprendžio dėl bausmės skyrimo, įsiteisėjusio teismo nutarimo, nutarties, įsiteisėjusio atitinkamo Lietuvos Respublikos muitinės, Valstybinės mokesčių inspekcijos, policijos, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos (toliau šiame straipsnyje – Tarnyba) ar Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento nutarimo dėl nuobaudos skyrimo už neapdoroto tabako, tabako gaminių, su tabako gaminiais susijusių gaminių kontrabandą, falsifikuotų neapdoroto tabako, tabako gaminių, su tabako gaminiais susijusių gaminių pardavimą, laikymą ar gabenimą, neapdoroto tabako, tabako gaminių, su tabako gaminiais susijusių gaminių pardavimą, laikymą ar gabenimą be neapdoroto tabako, tabako gaminių, su tabako gaminiais susijusių gaminių įsigijimą patvirtinančių juridinę galią turinčių dokumentų, taip pat už tabako gaminių, su tabako gaminiais susijusių gaminių be specialių ženklų – banderolių neteisėtą laikymą, gabenimą ar pardavimą arba nuo šio apkaltinamojo teismo nuosprendžio, teismo nutarimo, nutarties, Lietuvos Respublikos muitinės, Valstybinės mokesčių inspekcijos, policijos, Tarnybos ar Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento nutarimo dėl bausmės ar nuobaudos skyrimo įsiteisėjimo dienos yra praėję ne mažiau kaip penkeri metai;“.

1.2. Pakeisti Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) nepaženklintus Akcizų įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka specialiais ženklais – banderolėmis;“.

1.3. Pakeisti Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 14 straipsnio 4 dalį, pirmajame sakinyje prieš žodžius „teisės aktų nustatyta tvarka“ įrašant žodžius „Akcizų įstatymo ir jo įgyvendinamųjų“, ir ją išdėstyti taip:

„4. Fiziniais asmenims draudžiama Lietuvos Respublikoje įsigyti tabako gaminius, su tabako gaminiais susijusius gaminius, Akcizų įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka nepaženklintus specialiais ženklais – banderolėmis. Tabako gaminių, su tabako gaminiais susijusių gaminių laikymo ir gabenimo tvarką, taikomą fiziniais asmenims, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.“

1.4. Pakeisti Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 25 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Lietuvos Respublikoje parduodami, laikomi, gabenami kontrabandiniai, falsifikuoti tabako gaminiai, susiję gaminiai, neapdorotas tabakas, tabako gaminiai, susiję gaminiai be specialių ženklų – banderolių, taip pat tabako gaminiai, susiję gaminiai, neapdorotas tabakas, kurių įsigijimas nepatvirtintas juridinę galią turinčiais dokumentais arba kurie buvo laikomi, parduodami neturint licencijos, konfiskuojami vadovaujantis Administracinių nusižengimų kodeksu arba Baudžiamuoju kodeksu.“

1.5. Pakeisti Alkoholio kontrolės įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) alkoholinius gėrimus, išskyrus alų, alaus mišinius su nealkoholiniais gėrimais ir natūralios fermentacijos sidrą, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 8,5 procento, nepaženklintus Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka specialiais ženklais – banderolėmis;“.

1.6. Pakeisti Alkoholio kontrolės įstatymo 17 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) alkoholinius gėrimus, išskyrus alų, alaus mišinius su nealkoholiniais gėrimais ir natūralios fermentacijos sidrą, kurio turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 8,5 procento, ūkininkų teikiamus sertifikuoti tradicinių alkoholinių gėrimų pavyzdžius bei pagamintus tradicinius alkoholinius gėrimus, nepaženklintus Akcizų įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka specialiais ženklais – banderolėmis;“.

1.7. Pakeisti Alkoholio kontrolės įstatymo 17 straipsnio 4 dalį, pirmajame sakinyje prieš žodžius „teisės aktų nustatyta tvarka“ įrašant žodžius „Akcizų įstatymo ir jo įgyvendinamųjų“, ir ją išdėstyti taip:

„4. Fiziniam asmeniui draudžiama Lietuvos Respublikoje įsigyti alkoholinius gėrimus, Akcizų įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka nepaženklintus specialiais ženklais – banderolėmis. Fiziniam asmeniui draudžiama vartoti, laikyti ir gabenti alkoholio produktus atidarytoje pakuotėje automobilių salonuose, išskyrus autotransporto priemones, kurių salonas yra stacionariai atskirtas nuo vairuotojo vietos. Fiziniam asmeniui, turintiems verslo liudijimą, suteikiantį teisę verstis išvežiojamąja prekyba maisto produktais, ir vykdančioms verslo liudijime numatytą veiklą, draudžiama jų darbo metu specialiai šiai prekybai pritaikytose automobilinėse parduotuvėse laikyti ir gabenti alkoholio produktus, taip pat taksi vairuotojams jų darbo metu draudžiama taksi automobiliuose laikyti ir gabenti alkoholio produktus. Draudžiama fiziniam asmeniui išnešti iš viešojo maitinimo vietų jose įsigytus alkoholinius gėrimus pirmadieniais–šeštadieniais iki 10 valandos ir nuo 20 valandos, o sekmadieniais – iki 10 valandos ir nuo 15 valandos. Fiziniam asmeniui taikomą alkoholio produktų laikymo ir gabenimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.“

2. Siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo ir sistemiškumo, nustatytina prievolė mokėti akcizus už laikomą specialiais ženklais – banderolėmis nepaženklintą elektroninių cigarečių skystį, kuris Akcizų įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka privalo būti paženklintas banderolėmis (analogiškai, kaip šiuo metu nustatyta Akcizų įstatymo 61 straipsnio 1 dalies 7 punkte kaitinamojo tabako produktams). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina papildyti Akcizų įstatymo 62 straipsnio 1 dalį 5 punktu:

„5) už laikomą specialiais ženklais – banderolėmis nepaženklintą elektroninių cigarečių skystį, kuris šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka turi būti paženklintas banderolėmis.“

Pritarus šiam pasiūlymui, siekiant teisės normų darnos, papildomai siūlytina keisti Akcizų įstatymo 63 straipsnį, jį papildant sakiniu: „Šio įstatymo 62 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju akcizų už elektroninių cigarečių skystį mokėtojai yra asmenys, laikantys šio straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytą elektroninių cigarečių skystį.“ Taip pat siūlytina keisti Akcizų įstatymo 68 straipsnio 1 dalį, antrąjį sakinį papildant nuoroda į Akcizų įstatymo 62 straipsnio 1 dalies 5 punktą.

3. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu nėra nustatytos prievolės elektroninių cigarečių skystį ženklinti specialiais ženklais – banderolėmis, siūlytina papildyti Įstatymo projekto 2 straipsnį 3 dalimi nustatant, kad šio įstatymo nuostatos netaikomos iki 2026 m. balandžio 30 d. (jeigu būtų

atsižvelgta į šio nutarimo 6 punkte pateiktą pasiūlymą, – 2027 m. spalio 31 d.) pagamintam ar įgytam specialiais ženklais – banderolėmis nepaženklintam elektroninių cigarečių skysčiui.

4. Jeigu būtų atsižvelgta į šio nutarimo 1 punkte išdėstytą pasiūlymą, siūlytina Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti, kad įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir centrinis mokesčių administratorius.

5. Įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas pagal 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [\(ES\) 2015/1535](#), kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka, 1 straipsnio 1 dalies c punktą galėtų būti laikomas technine specifikacija, nes nustato privalomą elektroninių cigarečių skysčio, parduodamo Lietuvos Respublikoje, ženklinimą specialiais ženklais – banderolėmis. Toks privalomas reikalavimas pagal Direktyvos [\(ES\) 2015/1535](#) 1 straipsnio 1 dalies f punktą yra techninis reglamentas. Apie techninį reglamentą nacionalinės valdžios institucijos turėtų informuoti Europos Komisiją prieš jį taikant nacionalinėje teisėje, todėl Įstatymo projektas turėtų būti notifikuotas Europos Komisijai, kaip nacionalinis teisės aktas, nustatantis techninį reglamentavimą. Notifikavimas vykdomas pagal Direktyvoje [\(ES\) 2015/1535](#) ir ją įgyvendinančiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarime Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ nustatytas taisyklės, o Įstatymo projekto priėmimas turėtų būti atidėtas 3 mėnesiams, kad Europos Komisija ir kitos valstybės narės galėtų tinkamai susipažinti su siūlomu reglamentavimu bei, esant poreikiui, pateikti nuomonę. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas savo praktikoje yra išaiškinęs, kad techninis reglamentas negali būti taikomas, kol apie jį nepranešta arba, nors apie jį pranešta, jis buvo patvirtintas ir įvykdytas prieš pasibaigiant nustatytam 3 mėnesių atidėjimo laikotarpiui. Techninių reglamentų nenotifikavimas laikytinas Europos Sąjungos teisės pažeidimu, todėl, vadovaudamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 258 straipsniu, Europos Komisija prieš Lietuvos Respubliką galėtų pradėti pažeidimo procedūrą.

6. Atsižvelgiant į Įstatymo projekte teikiamus naujus pasiūlymus dėl elektroninių cigarečių skysčio ženklinimo specialiais ženklais – banderolėmis teisinio reguliavimo, galimą poreikį parinkti specialių ženklų – banderolių formą, nustatyti jų saugos lygį, patvirtinti etaloną ir pavyzdį, prireikūs atliekamas viešojo pirkimo procedūras, teisėkūros procesų trukmę ir Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalį, siekiant tinkamai pasirengti Įstatymo projekto įgyvendinimui, teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais parengti ir patvirtinti Įstatymo projekto nuostatoms įgyvendinti reikalingus teisės aktus, siūlytina nustatyti, kad Įstatymo projektas įsigalioja 2027 m. lapkričio 1 d., o įgyvendinamieji teisės aktai turi būti priimami iki 2027 m. rugpjūčio 1 d.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras